

Samme ydelse med forskellige kløvergræsblandinger

Blanding 42 skilte sig ud med en lavere mælkeydelse i et nyt dansk forsøg. Det vil nu blive efterprøvet i flere danske undersøgelser.

Forsøget undersøgte effekten på foderoptagelse og mælkeydelse af at fodre med fire forskellige græsblandinger:

- Blanding 35 baseret på alm. rajgræs og hvidkløver
- Blanding 45 baseret på alm. rajgræs, rajsvingel, hvidkløver og rødkløver
- Blanding 42 baseret på alm. rajgræs, hybridrajgræs, hvidkløver og rødkløver
- Blanding baseret på en stor andel af strandsvingel og hvidkløver. To af de fire partier af denne type indeholdt desuden rødkløver.

Der var ingen forskel i mælkeydelsen mellem blanding 35, strandsvingelblandingen og blanding 45, mens blanding 42 gav signifikant lavere mælkeydelse end blanding 35 og blandingen med strandsvingel. Bedste forklarende variabel på ydelsesresponsen så ud til at være andelen af rødkløver i græsblandingen.

Forsøget var baseret på i alt 16 forskellige græsensilagepartier fordelt med fire forskellige partier for hver af de fire græsblandinger. Alle 16 partier var af 1. slæt 2013 indkøbt hos danske mælkeproducenter og opfodret på Danmarks Kvægforskningscenter (DKC).

Forsøget blev gennemført som et 4 x 4 romerkvadrat med 49 køer, dvs. fire ko-grupper, der blev tildelt forskellige græsblandinger i løbet af fire perioder af hver 21 dage. Fordøjeligheden af ensilagepartierne varierede fra et gennemsnit på 76,8 for blandingen med strandsvingel til 79,6 pct. for blanding 35. I forsøget udgjorde græsensilagen 30 % af grundfoderblandingsens tørstof, og køerne blev tilbudt 3 kg kraftfoder pr. dag i malkerbotten. Grundfoderblandingen blev fremstillet med en helt ny Cormall snegleblander efter principperne for "Kompakt fuldfoder", og blandingstiden var 45 minutter.

Rødkløver har bælgplanteeffekt

Fordøjeligheden var høj for alle græsblandinger i forsøget og over det niveau på ca. 75 - 77 pct., der ifølge nyere undersøgelser giver mulighed for at udnytte køernes ydelsespotentiale fuldt ud. Det kan være forklaringen på, at der ikke var en negativ effekt af blandingen med strandsvingel, selvom denne blanding havde den signifikant laveste fordøjelighed i forsøget.

I forhold til ren græsensilage vil man normalt forvente en positiv effekt af rødkløver på foderoptagelsen og mælkeydelsen, fordi rødkløver ligesom andre bælgplanter har et lavere indhold af NDF, der samtidig nedbrydes hurtigere i vommen. Denne bælgplanteeffekt forventes normalt at øge foderoptagelsen af kløver i forhold til græs. I forsøget på DKC blev der foderet blandet med høj blandingsgrad og rødkløver udgjorde kun op til 16 pct. af græsensilagen, og dermed forventes der meget lille forsøgsudslag baseret på ændringer i foderets fylde.

Bioaktive komponenter i rødkløver

Rødkløver er specielt ved at indeholde en række bioaktive stoffer herunder polyphenol oxidase, der er kendt for at reducere proteinnedbrydningen og -fordøjeligheden. Denne effekt anses normalt som positiv, fordi den samlet set øger AAT-indholdet.

Flere forsøg på vej

VFL, Planteproduktion og Kvæg har i flere år haft en målsætning om øget forskning med fodring af græsmarksprodukter, dvs. græs og græsmarksbælgplanter til højtstående malkekøer under danske forhold. Det første fodringsforsøg i regi af "kvægklyngerne" er nu gennemført. Forsøget vil derfor blive fulgt op af et tilsvarende forsøg i 2015. Mælkeafgiftsfonden har desuden bevilget midler til et forskningsprojekt om græs og bælgplanter ved Aarhus Universitet i samarbejde med VFL. På AU Foulum udlægges arealer med forskellige græsarter og græsmarksbælgplanter, der vil blive anvendt til intensive fodringsforsøg i 2015 på DKC og i praksisforsøg i 2016. Hvis de nye resultater med forskellige græsblandinger bliver bekræftet i disse forsøg, vil de være banebrydende for fodring med græsmarksprodukter og valg af arter af græs og græsmarksbælgplanter.

Indtil der kommer ny viden

Alle resultater bør indgå i vurderingen af, hvilke græsmarksprodukter man skal vælge, og skal sættes i forhold til de konkrete forudsætninger, dvs. jordtype og fodring på den enkelte bedrift. Indtil nye resultater evt. foreligger, bygger rådgivningen på følgende:

- Høj organisk stof fordøjelighed på minimum 75 - 77 pct. ved henholdsvis 50 og 0 pct. kløver er vigtig for at udnytte køernes ydelsespotentiale.
- Dyrkning af græsarten strandsvingel forbeholdes især arealer, hvor strandsvingel har åbenlyse dyrkningsmæssige fordele
- Rødkløver anvendes primært på grund af artens store udbyttepotentiale især under forhold hvor kvælstof og mulighed for vanding er begrænsende faktorer
- Blandinger med hvidkløver fremfor rødkløver vil normalt være at foretrække, hvis udbytterne er konkurrencedygtige i tilstrækkelig grad.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'